

Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası Kanunu

(Resmî Gazete ile ilân : 10 . V . 1960 - Sayı : 10501)

No.
7470

Kabul tarihi
4 . V . 1960

I - Kuruluş

Kuruluş yetkisi

MADDE 1. — Basın - Yayın ve Turizm Vekâletine (Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası Anonim Şirketi) adı ile bu kanuna ve hususi hukuk hükümlerine tâbi olmak üzere bir banka kurmak için salâhiyet verilmiştir.

Bankanın yapacağı işler

MADDE 2. — Banka aşağıdaki işlerle iştigal eder :

A) Turizm endüstrisi işleri :

1. Turistik tesisler kurmak, işletmek, icar ve isticar etmek, satmak,
2. Basın - Yayın ve Turizm Vekâletince tesbit edilecek turistik mahallerde turizme bilvasıta hizmet edecek inşaat yapıp kiralamak ve satmak,
3. Turistik mahaller ve yollardaki tarihî kaleler, kervansaraylar ve benzeri âbidelerin muhafaza ve bakımlarıyla vazifeli idarelerce restore edilmiş olanlarda, mimari ve inşai esaslarında değişiklik yapmamak, tarihî kıymetlerini halledar etmemek üzere Maarif Vekâletinin müsaadesi ve bankanın Hazine ile müştereken tesbit edecekleri esaslar dâhilinde lokanta, otel ve misafirhane gibi işletmeler kurmak,
4. Kamp yerleri tesis ve idare etmek.
5. İşçi ve memurların tatil ve dinlenme ihtiyaçlarına cevap verecek sosyal turizm tesisleri kurmak,
6. Millî parklarda ve koruma sahalarında lüzum ve ihtiyaca göre turistik tesisler kurmak ve işletmek,
7. Turizm endüstrisine lüzumlu malzeme ve teçhizatı imal veya ithal etmek ve bu malzeme ve teçhizatın ticaretle meşgul olmak.
8. İçerde ve dışarda turizm ve seyahat acentaları açmak,
9. Turistik otobüsler ve diğer turistik nakil vasıtaları çalıştırmak ve bunlara ait servis istasyonları kurmak ve işletmek,
10. Hâtıra eşyası imal etmek veya ettirmek, satınalmak ve satmak,
11. Müzelerle mutabakat hâlinde müzelerin propagandasına ve müze eserlerinin tanıtılmasına hizmet edecek neşriyat yapmak, biblolar, tablolar, albümler, kartpostallar ve benzeri eşya imal ettirmek ve satmak,
12. Yabancı müessese ve firmalar ve turizm endüstrisi inşaat ve işletme şirketleriyle ortaklık ve iştirakler kurarak Yabancı sermayeyi teşvik Kanunu hükümleri dairesinde iş birliği yapmak.
13. Yerli ve yabancı, resmî veya hususi seyahat acentaları, nakliyat şirketleriyle münasebetler kurmak,
14. Mevzularına giren işlerle alâkalı sigortalar yapmak veya sigorta şirketlerine iştirak etmek,
15. Turizmle ilgili diğer her nevi ticari, sınai ve malî işleri yapmak,

B) Bankacılık muameleleri :

1. Turizm endüstrisi müessese ve işletmelerine lüzumlu kısa, orta ve uzun vâdeli krediler açmak,
2. Sosyal turizmi tasarruf yoluyla kolaylaştıracak mevduat kabul etmek,
3. Bankalar Kanunu hükümleri dairesinde her türlü banka muameleleri ile ıstıgal etmek ve mevduat kabul eylemek,

C) Banka yukarıda sayılan iş ve hizmetleri, doğrudan doğruya veya ıstırakler kurarak veyahut kurulmuş ve kurulacak şirketlere katılmak veya finanse etmek veyahut icar veya isticar suretiyle yapar.

D) Banka, (A) ve (B) bentlerindeki iş ve hizmetler için gayrimenkule temellük ve tasarruf eder, menkul ve gayrimenkul teminat alabilir. (B) bendi 3 nci fıkradaki umumi bankacılık muameleleri hariç.)

Merkez

MADDE 3. — Bankanın merkezi İstanbul'dadır. Lüzum görülen yerlerde Bankalar Kanunu hükümlerine göre şube veya ajans açabilir.

Müddet

MADDE 4. — Bankanın müddeti, katî kuruluş tarihinden başlamak üzere doksan dokuz yıldır.

Sermaye

MADDE 5. — Bankanın itibari sermayesi, her biri biner Türk lirası kıymetinde (300 000) hisseye ayrılmış olarak (300 000 000) Türk lirasıdır.

Mütaaddit hisseleri ihtiva etmek üzere çıkarılacak hisse senetlerinden her birinin ihtiva edeceği hisse miktarı Ana Sözleşmede gösterilir.

Hisse senetleri

MADDE 6. — Bankanın hisse senetleri (A), (B) ve (C) gruplarına ayrılmış olup,

(A) grup hisse senetleri sermayenin % 40,

(B) grup hisse senetleri sermayenin % 40,

(C) grup hisse senetleri sermayenin % 20 sini temsil eder.

(A) grup hisse senetleri Hazineye,

(B) grup hisse senetleri bankalarla, resmî ve hususi teşekküllere,

(C) grup hisse senetleri hâmiline muharrer olmak üzere diğer hükmi ve hakiki şahıslara tahsis olunmuştur.

Hazine hissesi Basın - Yayın ve Turizm Vekâleti tarafından temsil olunur.

MADDE 7. — Resmî ve hususi teşekküllere ve hususi idare ve belediyelere aid olup, bankaca işletilmesi uygun görülen tesislerin mülkiyeti alâkalının muvafakati ile (B) ve (C) grup hisse senetleri karşılığı bankaya devrolunur.

Bu tesislerin değeri alâkalı teşekkül ve dairelerle, banka ve Basın - Yayın ve Turizm Vekâletince tâyin olunan temsilcilerden müteşekkil üç kişilik bir komisyonca tesbit olunur.

Tahvil çıkarma yetkisi

MADDE 8. — Banka en çok 25 yılda itfa edilmek şartıyla ödenmiş sermayesinin % 50 sini geçmemek üzere 6115 sayılı Kanununun 23 ncü maddesi hükmü dairesinde tahvil çıkarabilir.

II - İdari hükümler*Bankanın idaresi*

MADDE 9. — Bankanın yetkili uzuvları şunlardır :

1. Umumi Heyet,
2. Murakıpler,
3. İdare Meclisi,
4. İdare Komitesi,
5. Umum Müdürlük.

Umumi Heyet

MADDE 10. — Umumi heyet, banka hisse sahiplerinden teşekkül eder. Hissedarlar sahib oldukları hisse adedince rey hakkını haizdir.

Murakıpler

MADDE 11. — Bankanın muamelâtı, birisi Basın - Yayın ve Turizm Vekâletince, diğeri umumi heyetçe ve üçüncüsü (C) grupunu temsil edenler tarafından seçilecek üç murakıp marifetiyle murakabe edilir.

Heyeti umumiye ve (C) grupu hisse senetleri sahipleri birer de yedek murakıp seçerler.

İdare Meclisi

MADDE 12. — İdare meclisi bir reis, dört âza ve umum müdürden tereküb eder. Reis ve bir âza Basın - Yayın ve Turizm Vekâletinin inhası ve İcra Vekilleri Heyetinin kararıyla, diğeri ikisi (B) ve biri de (C) grupu hissedarları arasından umumi heyetçe intihabolunur.

İlk idare meclisinde (B) ve (C) grupu hissedarlarını temsil edecek âzalar Basın - Yayın ve Turizm Vekâleti tarafından intihabolunur. İdare meclisi, banka faaliyetinin istikamet ve esaslarını tanzim eder ve umum müdürlük tarafından vâkı olacak teklifler hakkında karar verir.

İdare Komitesi

MADDE 13. — İdare komitesi Bankalar Kanununda yazılı vazifeleri ifa etmek üzere idare meclisi tarafından idare meclisine dâhil olanlar arasından seçilen iki âza ile umum müdür veya vekilinden tereküb eder.

Umum Müdür

MADDE 14. — Umum Müdür, idare meclisinin teklifi, Basın - Yayın ve Turizm Vekâletinin inhası, İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile tâyin olunur.

Umum müdür, bankayı temsil ve faaliyet ve idaresini temin eder. İdare meclisine gerekli tekliflerde bulunur.

Personel

MADDE 15. — Bankanın ve kuracağı ortaklıkların personeli hususi hukuk hükümlerine tâbi olup haklarında 3653 sayılı Kanunla ek ve tadillerinin hükümleri tatbik olunmaz.

İstisnalar

MADDE 16. — Banka hakkında 1950, 2490 ve 3460 sayılı kanunlarla bunların ek ve tadilleri tatbik olunmaz.

III - Müsaade ve muafırlıklar*İpotekli alacaklar*

MADDE 17. — Bankanın umumi bankacılık muameleleri hariç olmak üzere ikinci maddenin (A) ve (B) bentlerinde yazılı ikraz ve satış muamelelerinden mütevellit ve ipotekle temin edilmiş alacaklarının tahsilinde 4947 sayılı Kanunun 15 - 26 ncı maddelerinde yazılı hükümler aynen tatbik olunur.

Talih oyunları

MADDE 18. — Banka, Basın - Yayın ve Turizm Vekâletinin göstereceği lüzum üzerine İcra Vekilleri Heyetince tâyin edilecek yerlerde, yabancı pasaport hâmillerine inhisar etmek üzere, talih oyunları oynatılacak mahaller tesis edebilir.

Bu gibi yerlerin turizm ve emniyet bakımlarından tâbi olacağı şartlar, İcra Vekilleri Heyetince bir talimatname ile tesbit olunur.

Yabancı sermayeyi teşvik

MADDE 19. — 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu hükümleri, bankanın yabancı sermaye iştirakiyle kuracağı turizm endüstrisi müessesesi ve işletmeleri hakkında da tatbik olunur.

6086 sayılı Kanunun birinci maddesinde «Turizm müessesesi» sayılmış olan turistik tesislerle otomobilli turistlere mahsus moteller, otobüs ve teleferik ve benzerleri dâhil olmak üzere 6086 sayılı Kanunun ikinci maddesi mucibince vasıfları tâyin olunmuş veya olunmamış biçimle kara, hava ve deniz vasıtaları, eğlence ve talih oyunları tesisleri yukardaki hükme tâbidir.

Muafırlıklar

MADDE 20. — Bankanın kuruluş muameleleri, hisse senetleri damga resmi ve harctan, Türkiye Turizm Bankası Anonim Şirketine devralacağı gayrimenkuller tapu harcı ve damga resminden ve devir muameleleri İntikal Vergisinden muafırlıktır.

Kârın dağıtılması

MADDE 21. — Bankanın yıllık sâfi kârından :

A) % 5 ini ödenmiş sermayenin tutarına varıncaya kadar âdi ihtiyat akcesine,

B) % 5 ini Bankalar Kanununun 35 ncı maddesi gereğince ilerde vukuu muhtemel zararlar karşılığı,

C) % 5 mi fevkalâde ihtiyat akçesine.

D) % 5 mi umumi heyet tarafından tâyin edilecek nispet ve esaslar dairesinde idare meclisi âzaları ile banka personeline ayrıldıktan sonra bakıyesi hisse senetlerinin ödemiş kıymetleri üzerinden hissedarlara tevzi olunur.

Ihtiyat akçeleri

MADDE 22. — Âdi ihtiyat akçesi bankanın ilerde vukuu muhtemel zararlarını karşılamak üzere tefrik olunur. Fevkalâde ihtiyat akçesinin kullanılış tarzı Ana Sözleşmede gösterilir.

IV - Muvakkat hükümler

MUVAKKAT MADDE 1. — Türkiye Turizm Bankası; Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankasının katî kuruluş tarihinde aktif ve pasifiyle birlikte bu bankaya intikal edecektir.

Türkiye Turizm Bankası hissedarlarının sahib oldukları hisse senetleri mukabilinde Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası Anonim Şirketinin aynı itibari kıymeti haiz (B) ve (C) grubu hisse senetleri verilir ve bu hisse senetlerini almak istemiyen hissedarlara sahib oldukları hisse senetlerinin itibari kıymetleri üzerinden bedelleri ödenir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının, Türkiye Turizm Bankasındaki mevduatı mukabilinde, Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası Anonim Şirketi hisse senetleri verilir.

MUVAKKAT MADDE 3. — Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası kadrolarına alınmayan Türkiye Turizm Bankası memur ve müstahdemlerine umumi hükümlere göre tazminat verilir.

MUVAKKAT MADDE 4. — Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası Anonim Şirketinin esas mukavelesi, Türk Ticaret Kanununda yazılı kuruluş muamelelerine ait şartlar aranmaksızın bu kanun hükümleri dairesinde İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunduktan sonra başka merasime hacet kalmaksızın doğrudan doğruya ticaret siciline kayıt ve ilân olunur.

Bankanın katî kuruluşu bu ilân gününden başlar.

MADDE 23. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 24. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

6 Mayıs 1960

<i>Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	5 . V . 1960 ve 1/493
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	6 . V . 1960 ve 4/177
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	Cilt Sayfa 11 223,298,675 13 120:128,138:155,223:230,249:254, 369:372,373,377,378:382

[İnikat: 55,56,59,60,64 — 83 sıra sayılı matbua 55 nci İnikat Zabıt Ceridesine bağlıdır.]

Bu Kanunu müzakere eden encümenler : Basın - Yayın ve Turizm, Ticaret ve Bütçe encümenlerinden seçilen 5 er âzadan kurulan Muvakkat Encümen.